

- Obecné zásady pro pokládku velkoformátové betonové dlažby platí pro dlažební desky, kde:

- celková délka desky, vydělená její tloušťkou je větší než 4.

Pro návrh konstrukcí pozemních komunikací s krytem dlažby firmy DITON s.r.o. platí ČSN 73 6114 a zvláštní předpisy TP 170 – Navrhování vozovek pozemních komunikací, VUT Brno, Roadconsult a TP 192 – Dlažby pro konstrukce pozemních komunikací, STÚ – K.

- Před zahájením prací souvisejících s pokládkou betonové dlažby provedeme ztržení zemní pláně ve směru budoucí plochy a její dokonalé zhutnění. Správné provedení podkladových vrstev patří mezi velmi důležité fáze výstavby celé zpevněné plochy. Ani nejkvalitnější dlažba nezmírní nedostatky v podloží. Složení jednotlivých podkladových vrstev je vždy závislé na geologických podmínkách a předpokládaném zatížení právě realizované plochy. Doporučuje se přednostně používat nestmelené podkladní vrstvy a stmelené podkladní vrstvy (kamenivo zpevněné cementem apod...) navrhovat pouze v odůvodněných případech, například u krytů vystavených zvýšenému dopravnímu zatížení (křižovatkové úseky, zastávky nekolejových prostředků veřejné hromadné dopravy apod.) Velmi důležité je správné a kvalitní zhutnění podkladních vrstev. Míra zhutnění musí odpovídat navrhované třídě dopravního zatížení. Hutníme po jednotlivých vrstvách, případně po částech o tloušťce 100 – 150 mm. Podkladové vrstvy se provádějí ve směru budoucí plochy. Horní vrstva podkladu musí být zhotovena ve sklonu komunikace nebo projektované plochy tak, aby byl zabezpečen odtok vody z konstrukce (z povrchu dlažby). Důležité je, aby výsledné souvrství skladeb podloží a vrchního krytu bylo dokonale odvodněné a nedocházelo zde k hromadění vody, vlhkosti, které by mělo nepříznivé účinky na vzhled (tvorba vápenných výkvětů), funkčnost a použitelnost provedené konstrukce.

- Výše uvedené požadavky na podkladní vrstvy stanovují normy ČSN 73 6126 – 1, ČSN 73 6124 – 1 a zvláštní předpisy TP 170 a TP 192.

- Měření nerovnosti povrchu se stanoví v podélném i příčném směru podle ČSN 73 6175. V podélném směru se měří 4metrovou latí a maximální podélná nerovnost je 20 mm pro MZK (mechanicky zpevněné kamenivo, zrnitost G_A nebo G_C), MZKO (mechanicky zpevněné kamenivo otevřené, zrnitost G_O) a 30 mm pro ostatní vrstvy. Příčná nerovnost se měří 2metrovou latí a maximální příčná nerovnost je 20 mm.

- Při osazení obrubníků doporučujeme respektovat skladební rozměry (pokud je to možné) tak, aby se musela dlažba co možná nejméně dořezávat. Obrubníky, krajníky a obrubové kostky ohraničují dlážděné kryty a zabezpečují jejich vodorovné kotvení. Obrubníky se osazují do zavlhělého betonu, na pevný, zhutněný podklad. Povrch podkladu má být tak vlhký, aby neodebíral vodu z pokládaného čerstvého betonu. Lože pod obrubníky musí mít tloušťku nejméně 100 mm.

- Před pokládkou ložní vrstvy se změří rovinnost, výšky a sklon podkladní vrstvy a provedou se její případné lokální opravy. Ložní vrstva se rozprostře na suchou a čistou horní podkladní vrstvu. Na zhotovení ložní vrstvy použijeme drcené kamenivo frakce 4/8 mm, které stejnosměrně urovnáme na vyspádované a řádně zhutněné podkladové vrstvy. Ložní vrstva se navrhuje v tloušťce 30 – 40 mm (nikoliv více) a tvoří nám kladecí vrstvu, do které ukládáme dlažební desky. Dřevenou, či ocelovou latí kamenivo stáhneme s max. přesností na požadovanou výšku. Po přípravě ložní vrstvy provedeme kontrolu rovinnosti, odstraníme lokální nerovnosti dosypáním kameniva. Při stanovení potřebné výšky, musíme brát v úvahu budoucí pokles této vrstvy. V případě, že dodržíme tloušťku ložné vrstvy 30 – 40 mm a nosné podkladní vrstvy máme řádně zhutněné na požadovaný modul přetvárnosti, pokles ložní vrstvy bude minimální, zanedbatelný.

- Dlažební desky se kladou na suchý, čistý a nezmrzlý podklad za přiměřených povětrnostních podmínek. Dlažební desky klademe na připravenou ložní vrstvu v požadovaném sklonu tak, aby šířka spár mezi dlažebními prvky byla 3 mm až 5 mm pro nestmelený spárovací materiál. Dodržení větších spár, než jsou distanční nálitky, předejdeme možnému štípání hran a rohů jak v průběhu pokládky, tak při užívání plochy. Zejména při pokládce pod teplotou menší než 5 °C, doporučujeme klást dlažební prvky **s min. šířkou spár 4 mm**.
- Pokládka desek se provádí tak, aby se nenarušila ložní vrstva. Doporučujeme postupovat od rohu v nejnižší položeném místě krytu. Dlažební desky klademe na již připravenou ložní vrstvu, kde poklepem pomocí gumové paličky urovnáme dlažební desky do požadované polohy. Je třeba dbát na rovnoměrné linie spár. Odlišnosti barevného odstínu betonových výrobků souvisí s celou řadou faktorů, které vstupují do procesu výroby, a to od vlastností materiálů až po vlastní zrání výrobků. **Z tohoto důvodu doporučujeme při práci s betonovými výrobky odebírat výrobky z více palet najednou, abychom předešli tvorbě barevných shluků a hnízd a výsledné dílo působilo přirozeným dojmem. Při práci s výrobky v odstínu COLORMIX je toto pravidlo nezbytností!** Betonové výrobky během procesu zrání a působení atmosférických vlivů mění postupně svůj vzhled podobně jako celá řada přírodních materiálů a během užívání se postupně sjednocují.
- Spáry mezi obrubníkem a dlažbou je třeba provádět co nejužší, doporučuje se do 5 mm. Podél okrajů se doporučuje používat speciální krajové prvky, popř. se prvky upraví řezáním do příslušného tvaru na zajištění vodorovného kotvení dlážděného krytu. Případné řezání dlažby provádíme vždy mimo dlážděnou plochu, aby nedošlo k znečištění plochy jemným prachem. Dobetonování ploch nedoporučujeme provádět! Stejným způsobem se postupuje kolem poklopů apod. Spáry se doporučuje vyplnit pouze čistým křemičitým pískem frakce 0/2 mm. Nestmelený materiál se do spár vmete tak, aby spáry byly zcela vyplněny.

Nově vydlážděnou plochu již nehetníme, provedeme pouze zásyp spár dlažby čistým křemičitým pískem frakce 0/2 mm.

- **Nerovnost povrchu dlážděného krytu se stanoví v podélném i příčném směru podle ČSN 73 6175. V podélném směru se měří 4metrovou latí, v příčném směru 2metrovou latí a maximální podélná a příčná nerovnost je 10 mm. Nevyhovující dlažební prvky (poškozené, lišící se barvou a strukturou) je třeba ihned vyměnit, propadlé prvky je třeba vyjmout. Ložní vrstva se musí opravit a dlažba se znovu usadit do správné výšky. Po položení musí mít dlažba rovný povrch a předepsaný sklon. Povrch dlažby chodníku (plochy) musí být na okraji 5 mm až 10 mm nad krajníky, obrubníky nebo obrubovými kostkami. Žlaby na odvedení srážkových vod je třeba v dlážděných krytech provádět se sklonem nejméně 0,5 %.**

V případě složitějších místních geologických poměrů, tvaru dlážděné plochy, uvažované vyšší míře dopravního zatížení, doporučujeme realizaci plochy řešit s projektantem a s pomocí profesionální firmy, která má zkušenosti v dané problematice.